

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий”

Педагогически факултет

Дипломна работа

тема:

**„Организационни аспекти на изграждане на
учителския колектив в детската градина“**

Дипломант:

Петя Бориславова Петрова

Факултетен номер: 1505М

Педагогическо взаимодействие

в предучилищното образование

и начален етап на СОУ - магистър

Научен ръководител:

Проф. д-р П. Костова

Враца, 2016

Съдържание

УВОД

.....2

ГЛАВА ПЪРВА

Теоретични аспекти на проблема.....6

1. 1. Мисия на учителя в детската градина.....7

1.2. Процесът на подбор на колектива в детската градина 19

1.3.Условия и фактори за изграждане на успешен колектив в детската градина.....27

ГЛАВА ВТОРА

Състояние и тенденции на проблема в практиката39

2.1. Постановка на изследването39

2. 2. Учителите за колектива41

2. 3. Директорите за колектива42

ГЛАВА ТРЕТА

Условия за превръщане на учителската колегия в колектив.....52

1.Управленски изисквания за формиране на колектива.....52

2. Нравствената култура на екипа на детската градина като условие за формиране на колектива59

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....69

БИБЛИОГРАФИЯ.....73

ПРИЛОЖЕНИЯ75

УВОД

В началото на XXI век приоритет на образованието е изграждането на творчески личности, способни самостоятелно да мислят, да решават проблеми, да правят самостоятелен избор за собственото си поведение и начина си на живот. Проблемите на децата са и проблеми на учителите, защото те, наравно с родителите и цялото общество, носят отговорност за бъдещето на подрастващите. Търси се разнообразяване на преподавателската дейност и използването на по-ефективни методически решения за обучение с оглед посрещане на важните проблеми от децата.

Днес преподавателите в своята дейност трябва непрекъснато да търсят разнообразие в организацията на образователния процес, за да повишат ефективността на обучението. Учителят вече е и организатор на търсенията на децата, ръководител на самостоятелната им работа. Така се осъществява организиране на групата, при което те се превръщат от обект на обучението в негов субект. С общи усилия учителят и децата създават учебна обстановка, която повишава успешното усвояване на знанията и уменията и успешното им прилагане в практиката.

В този контекст образователната система има нови задачи относно същностната си цел, развитието на детето. У нас доскоро вниманието на учители и родители беше насочено предимно към интелектуалното развитие на детето за сметка на социалното и емоционалното развитие - важни и същностни области от човешкото развитие, които в последните години са предмет на широко практическо и теоретично изследване. Тяхното равнопоставено присъствие в целите на образователната система у нас също намира своя теоретичен баланс.

В условията на демократични промени в цялостния общественоекономически живот на страната, с децентрализацията и демонополизацията на институциите, се създават условия за все по-разгърнати по своя обхват и съдържание взаимоотношения между отделните социални институции. Възниква въпросът за ролята на външната среда върху функционирането на отделните

образователни структури. Тази роля е значима. Развитието на социалните системи като отворени системи повишава способността им да реагират на външните промени.

Предучилищните образователно-възпитателни институции са първото звено в образователната система, които функционират чрез специфични методи и средства за организация и управление. Детската градина е подсистема с определена цел, специфични задачи и различна управленска структура. Тя е сложна социална система от съзнателно координирана дейност между хората, обединени от обща цел. Тя е организация с различни видове дейности, нормативно определени от Наредбата за детските градини и обединените детски заведения. Според нея "детските градини и обединени детски заведения осигуряват необходимите условия за физическото, духовно и социално развитие на детето, гарантират неговите права, свобода и сигурност, достойнство и уважение, възпитават го в дух на мир и толерантност, приобщават го към българските традиции и културни ценности".

Целите на управление на системата "детска градина – общество" се определят и в зависимост от специфичното място на детската градина като система в йерархията от подсистеми на образователната система. Като социално заведение, от една страна, тя поема непосредствените грижи за отглеждането и възпитаването на децата, а, от друга страна, е свързана с единна нормативна уредба с училището.

Детската градина е първото звено в образователната система, имащо фундаментално значение за социалното и личностно развитие на човешкото същество. Взаимоотношенията и взаимодействията ѝ с различни социални институции, организации, учреждения и други, се подчиняват на постигането на определени цели, при което детската градина се явява водещата подсистема по отношение изграждане на детската личност с цел оптимално реализиране на специфичния учебно-възпитателен процес.

Осъществяването на тези цели в единство повишава ефективността във функционирането, както на отделните подсистеми в системата детска градина,

така и на детската градина като социално звено, осъществяващо специфична обществена поръчка. Осъществяването на целите в единство също така обезпечава повишаването на престижа на образователната институция, осигурява нейния просперитет в условията на автономност.

В детските градини се поставят основите на формирането на детската личност. Тези институции носят отговорност пред държавата за формирането на личности, способни творчески да мислят и активно да участват в общите трудови процеси. Ето защо тяхното ефективно организиране и функциониране са от особена важност за нас като общество.

Днес българските образователни институции са изправени пред много предизвикателства, свързани с динамиката на ценностните нагласи в обществото, влиянието на новите информационни и комуникационни технологии върху обучителния процес, високите равнища на социална несигурност, загубата на престиж и доверие, девалвацията на образованието като ценност. Детската градина е социална институция с утвърдени механизми за оцеляване и съхраняване, а учителите, които обезпечават нейното функциониране, са подложени на много по-силен обществен натиск за промяна.

Затова и ролята на педагогическите кадри във възпитанието на подрастващото поколение е огромна. В детските градини учителите учат децата на дисциплина и трудова дейност, дават начални познания за бъдещия живот. Те отговарят за здравето им, за тяхното психическо и физическо развитие, за тяхната култура. Всичко това доказва огромната роля на детските учители и предполага, че те трябва да бъдат отлични професионалисти.

Обект на настоящото изследване са управленските компоненти на процеса на изграждане на учителския колектив в детската градина.

Предметът на изследването е процесът на формиране на колектива в учителската колегия на детската градина.

Целта на изследването са организационно-педагогическите условия, които обуславят оптималното формиране на учителския колектив в детската градина.

Задачите на изследването са:

1. Провеждане на емпирично изследване за очертаване на състоянието на изследвания проблем в практиката;

2. Анализ на литературата по проблема;

3. Обосноваване на управленските изисквания, свързани с изграждане на колектива в детската градина;

4. Извличане на основни изводи от изследването и набелязване на възможности за осъвременяване на процеса на изграждане на учителския колектив в детската градина;

Методите на изследване, които са използвани в настоящата разработка, са:

- Теоретичен анализ на литературни източници по проблема за организационното изграждане на учителския колектив в детската градина.

- Анкета - прил.1
- Статистико-математически метод за обработка и систематизиране на резултатите от анкетното проучване.

- Интервю –прил.2

- Включено наблюдение на учителите по следните показатели:

- Взаимоотношения с колегите;

- Взаимоотношения с родителите;

- Взаимоотношения с непедагогическия персонал;

- Взаимоотношения с децата;

Резултатите от изследването са отразени в настоящата дипломна работа.